

ПРОМІЖНИЙ ЗВІТ
за науково-дослідною роботою за 2021 рік
(Характер НДР: фундаментальне дослідження)

1. Тема НДР: Організаційно-управлінські аспекти та механізми модернізації національного господарства

2. Назва етапу: 1 етап «Організаційні аспекти модернізації національного господарства»

3. Керівник НДР: Дорошенко Г. О.

4. Номер державної реєстрації НДР: 0121U110065

5. Назва вищого навчального закладу, наукової установи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

6. Обсяг коштів, виділених на виконання НДР за 2021 рік

7. Короткий зміст етапу:

Об'єктом дослідження є організаційні аспекти модернізації національного господарства в умовах сьогодення.

Предметом дослідження є динаміка розвитку національного господарства України, та визначення напрямків виходу з кризового стану.

Основні завдання:

- виділити напрями модернізації організаційних аспектів національного господарства;
- дослідити сучасні підходи до формування організаційних аспектів модернізації національного господарства України;

- обґрунтувати теоретико-методологічну базу та логіку дослідження проблеми модернізації технологій управління економічним розвитком національного господарства задля формування нової парадигми управління цим розвитком;

- окреслити тенденції та чинники економічного розвитку національного господарства в умовах пандемії в Україні для визначення реального економічного потенціалу;

- дослідити інституційні умови управління економічним розвитком національного господарства в Україні для ідентифікації бар'єрів його модернізації;

- обґрунтувати методичні підходи до оцінки ефективності управління економічним розвитком національного господарства, як основи для пошуку резервів її підвищення;

- обґрунтувати концепцію технологічного підходу до управління економічним розвитком, з метою формування комплексу інноваційних управлінських технологій, впровадження яких сприятиме удосконаленню цього процесу;

- ідентифікувати передумови та визначити пріоритетні напрямки імплементації інноваційних технологій менеджменту в управлінні економічним розвитком національного господарства в Україні;

- обґрунтувати методологічні засади забезпечення економічної безпеки національного господарства, яка могла б розглядатися як основа побудови антикризової концепції його економічного розвитку;

- окреслити концептуальні засади формування економічної політики на муніципальному, регіональному та національному рівнях;

- визначити напрямки узгодження стратегічних векторів економічного розвитку для забезпечення синергії національної, регіональних та муніципальних економічних стратегій

8. Опис процесу наукового дослідження: заплановані результати етапу та отримані результати етапу:

Методологічними засадами роботи є фундаментальні положення теорій економічного зростання. В роботі використано такі методи дослідження: діалектичний метод пізнання (для визначення природи національного господарства як економічної системи, що розвивається); логічний (для обґрунтування доцільності революційної модернізації технологій управління економічним розвитком національного господарства);

системний аналіз (для дослідження складових економічного розвитку національного господарства з метою виявлення його тенденцій та чинників, що їх обумовлюють); абстрактно-логічний (для теоретичних узагальнень і формулювання висновків дослідження); порівняльний аналіз (для співставлення ефективності управління економічним розвитком національного господарства, як в Україні, так і зарубіжних країнах); статистичні (для визначення ефективності використання елементів ресурсного потенціалу національного господарства, в процесі забезпечення економічного розвитку державної системи).

9. Наукова новизна та значимість отриманих наукових результатів.

удосконалено:

– теоретичні засади економічного розвитку національного господарства, зокрема, на відміну від існуючих підходів, обґрунтовано, що економічний розвиток є багатовимірним, що обумовлено поліфакторністю його формування й особливою природою як чинника та поштовху інших типів розвитку. Виокремлено низку зрізів економічного розвитку національного господарства;

– методичний підхід до оцінки інвестиційної привабливості національного господарства, особливістю якого є врахування двох складових — конкурентоздатності (відображення ефективності функціонування економіки у короткотерміновому періоді) та конкурентного потенціалу (здатності ефективного функціонування та розвитку економіки у перспективі) на основі застосування системи індикаторів основних детермінант конкурентних переваг, що дозволило врахувати комплекс чинників, які визначають динаміку та спрямованість економічного розвитку національного господарства;

дістало подальшого розвитку:

– методологічні засади оцінки ефективності управління економічним розвитком національного господарства, як інтегральної характеристики, що поєднує глобальний, національний, локальний, муніципальний та мікроекономічний зрізи на основі адаптації методики рейтингової оцінки кредитоспроможності до критеріїв ефективності.

– структуризація спеціального економічного інструментарію управління економічним розвитком національного господарства на основі застосування технологічного підходу, за яким кожен елемент системи економічних інструментів реалізується через сукупність управлінських технологій. Це дозволяє сформулювати науково-методологічні основи управління економічним розвитком національного господарства, забезпечити програмованість управління економічними процесами, врахувати світовий досвід управління економічним розвитком національного господарства, впровадити засади управління економічним розвитком національного господарства на принципах менеджменту та модернізаційної парадигми.

10. Відповідність отриманих наукових результатів сучасному рівню досліджень в даній галузі.

Сучасна тенденція до скорочення циклів економічної активності, поглиблення фази кризи і зростання періоду депресії, внаслідок пандемії covid 19, демонструють, що жодна економічна система не застрахована від ризиків. Структурна модернізація та трансформація національного господарства, підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняної продукції і забезпечення стабільного економічного зростання потребують модернізації організаційно-управлінських аспектів та механізмів національного господарства .

За таких умов, гармонійність розвитку національної економіки та її структурних елементів вимагає формування узгодженого управлінського впливу з боку суб'єктів економічних відносин (органів державної влади центрального та місцевого рівнів, регіональних та первинних органів місцевого самоврядування, адміністративно-управлінського апарату суб'єктів господарювання, політичних еліт та громадських рухів), який був би адекватним новим тенденціям розвитку людської цивілізації. Забезпечення виходу України на рівень передових держав Заходу передбачає руйнування консервативних підходів до управління

її економічним розвитком на основі імплементації сучасних існуючих в світі чи розроблення кардинально нових управлінських технологій.

Без модернізації технологій управління економічним розвитком національного господарства, досягти економічного прогресу національної економіки надзвичайно складно. Успішність цього процесу вимагає формування комплексної теоретико-методологічної бази та практичних рекомендацій щодо подолання архаїчності управління економічними системами.

11. Практична цінність результатів етапу полягає в тому, що з використанням обґрунтованих концептуальних положень, науково-методичних і практичних рекомендацій можливо підвищити ефективність національного господарства, створити передумови для його сталого розвитку.

Науково-методичні розробки можна використовувати:

- при розробці прогнозів розвитку та розміщення продуктивних сил України та її регіонів;
- при обґрунтуванні інвестицій у розвиток регіонів;
- при розробці стратегій і програм інноваційного розвитку національних організацій;
- при формуванні організаційних та соціально-економічних передумов сталого розвитку національного господарства.

12. Використання результатів у навчальному процесі.

Оновлені курси лекцій, практичні роботи, які створено на основі результатів етапу:

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти:

Спеціальність / спеціалізація	Викладач	Дисципліна
073 Менеджмент / Менеджмент організацій; 074 Публічне управління та адміністрування / Публічне управління та адміністрування; 281 Публічне управління та адміністрування / Публічне управління та адміністрування;	Дорошенко Г. О.	Міжнародні розрахунки та валютні операції Фінансовий аналіз Інноваційна та інвестиційна діяльність підприємства
	Бабич Д. В.	Е-бізнес та адміністрування Управління економічною безпекою
	Бабич С. М.	Економіка суб'єктів господарювання Ринок праці та соціальне партнерство
	Заднепровська А. І.	Державне регулювання економікою Бізнес-процеси підприємства
	Прокопенко В.Ю.	Регіонально-адміністративний менеджмент
	Крикун О. О.	Тайм-менеджмент Контролінг та бюджетування
	Самофалова Т. О.	Управління складовими національно багатством
	Нескородєв С. М.	Менеджмент банкрутства Розвиток бізнес-структур
	Матросова Л.М.	Консультативний інжиніринг Менеджмент проектів
	Пуртов В. Ф.	Менеджмент
	Сукрушева Г. О.	Прогнозування та соціально-економічне планування Логістика
	Пенська І.О.	Операційний менеджмент Податковий менеджмент
Тешева Л. В.	Бізнес-комунікації Управління брендом	

Спеціальність / спеціалізація	Викладач	Дисципліна
		Управління сталим розвитком
	Тернова І.А.	Регіональна економіка Крос-культурний менеджмент Прийняття управлінських рішень
	Калініченко Л. Л.	Креативний менеджмент
	Кононенко Я. В.	Державне регулювання цін
	Жадан О. В.	Місьцеве самоврядування Технології публічного управління
	Літвінова А.М.	Психологія управління

Другий (магістерський) рівень вищої освіти:

Спеціальність / спеціалізація	Викладач	Дисципліна
073 Менеджмент / Менеджмент організацій; 073 Менеджмент / Адміністративний менеджмент	Дорошенко Г. О.	Міжнародні розрахунки і валютні відносини Менеджмент інноваційного розвитку сучасних економічних систем
	Крикун О. О.	Самоменеджмент
	Сукрушева Г. О.	Антикризовий менеджмент Мотиваційний менеджмент
	Тернова І.А.	Прийняття управлінських рішень
	Максімова М. В.	Публічне управління
	Літвінова А.М.	Екологічний менеджмент
	Самофалова Т. О.	Публічне адміністрування

13. Результативність виконання етапу науково-дослідної роботи

№ з/п	Критерії	Заплановано (відповідно до запиту)	Виконано (за результатами етапу)	% виконання
		кількість	кількість	%
1.	Публікації колективу виконавців НДР: 1.1. Статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України.	10	11	110
	1.2. Монографії, опубліковані за рішенням Вченої ради ВНЗ (наукової установи).	-	-	-
	1.3. Навчальні посібники без грифу МОН України (МОН України).	-	-	-
2.	Підготовка наукових кадрів:	-	-	-
3.	Охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності, які створено за тематикою НДР:	-	-	-
4.	Участь з оплатою у виконанні НДР: 4.1. Студентів.	-	-	-
	4.2. Молодих учених та аспірантів.	-	-	-

14. Бібліографічний перелік монографій, підручників, посібників, словників, довідників, наукових статей, інших публікацій; подані заявки та отримані патенти; теми захищених та поданих до розгляду у спеціалізовану вчену раду дисертацій:

1. Hanna Doroshenko, Oleksander Davydov. The Use of a Process-Oriented Approach to the Profit Formation of Enterprises Engaged in Innovative Activities. Proceedings of the International Conference on Business, Accounting, Management, Banking, Economic Security and Legal Regulation Research (BAMBEL 2021) - Session 1: Business, Accounting, Management, Banking | Atlantis Press.
2. Svitlana Babych, Dmitriy Babych, Iryna Ternova. Conceptual Fundamentals of the Labor Market Development in Ukraine in Terms of the COVID-19 Pandemic. Proceedings of the International Conference on Business, Accounting, Management, Banking, Economic Security and Legal Regulation Research (BAMBEL 2021) - Session 1: Business, Accounting, Management, Banking. Atlantis Press. 27.08 2021. Режим доступу : <https://www.atlantispress.com/proceedings/bambel-21/sessions/4081>
3. Hanna Doroshenko, Nadiia Doroshenko, Iryna Pienska, Hanna Sukrusheva, Larysa Tiesheva. Migration policy of Ukraine and measurement of its effectiveness. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. SPECIAL ISSUE NO.: 11/01/XV. ISSN 1804-7890, ISSN 2464-6733. JANUARY, 2021. Режим доступу: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110115/papers/A_20.pdf
4. Kryvytska O., Doroshenko H., Babych D., Krykun O., Kovalchuk V. The financial component of the communications management strategy in higher education institutions. *Financial and credit activities: problems of theory and practice*. 2021 №1 (36), pp. 462-470. Режим доступу: <http://fkdl.ubs.edu.ua/article/view/228084> (Scopus)
5. L. Obolentseva, V. Tretyak, I. Ternova , I. Segeda , A. Shved. METHODOLOGICAL SUPPORT FOR THE FINANCIAL RESOURCES MANAGEMENT OF AN ENTERPRISE. (2021). *Financial And Credit Activity: Problems Of Theory And Practice*, 2(37), 244-251. doi: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i37.230247>
6. Tiesheva Larysa, Tetiana Kosova, Olha Tereshchenko. Mechanisms of Currency Regulation of the National Economy in the Conditions of European Integration of Ukraine. ATLANTIS PRESS Journal: Proceedings of the International Conference on Business, Accounting, Management, Banking, Economic Security and Legal Regulation Research (BAMBEL 2021)
7. Ganna Zadnieprovskya. Business Planning Process Management in an Industrial Enterprise. Proceedings of the International Conference on Business, Accounting, Management, Banking, Economic Security and Legal Regulation Research (BAMBEL 2021) - Session 1: Business, Accounting, Management, Banking | Atlantis Press. 27.08 2021. Режим доступу : <https://www.atlantispress.com/proceedings/bambel-21/sessions/4081>
8. Крикун О.О. Здатність менеджера організовувати управлінську працю. Електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку» Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій, 2021. Випуск 60. URL: [https:// www.market-infr.od](https://www.market-infr.od)
9. Пенська І.О. Організація планування операційної діяльності на підприємствах [Електронний ресурс] Ефективна економіка. - 2021. - № 5. – - Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8910>
10. Максимова М.В. Імплементация принципів Agile-методології в публічне управління. Державне управління : удосконалення та розвиток. 2021. №5. [Електронний ресурс]. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2076>
11. Кондратенко Н. О., Тернова І. А., Колесник Т. М. Теоретико-методичні аспекти управління зовнішньоекономічною діяльністю господарюючих суб'єктів України. *Бізнес Інформ*. 2021. № 2. С. 21–26. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-2-21-26>

15. Кількість штатних співробітників 18, кількість сумісників 1,
молодих учених з оплатою -, кількість студентів з оплатою -, які брали
участь у виконанні НДР -

16. Рішення вченої (наукової, науково-технічної) ради від 10.12.2021 р. протокол
№ 11 про закінчення 1 етапу роботи

Керівник роботи:

Проректор із наукової роботи:

_____ Дорошенко Г. О.
підпис

_____ Катрич В. О.
підпис
МП

15. Кількість штатних співробітників 18, кількість сумісників 1,
молодих учених з оплатою -, кількість студентів з оплатою -, які брали
участь у виконанні НДР -

16. Рішення вченої (наукової, науково-технічної) ради від 10.12.2021 р. протокол
№ 11 про закінчення 1 етапу роботи

Керівник роботи:

Проректор із наукової роботи:

_____Ганна ДОРОШЕНКО
підпис

_____Віктор КАТРИЧ
підпис
МП